Rusificarea continuă

O informație recentă: «În colecțiile bibliotecilor publice din Moldova literatura română constituie în prezent numai 33 la sută» («Sfatul Țării», 27 mai). Nici jumătate!

Or, noi dorim să ne cunoaștem bine limba maternă, proclamată **de stat**; dacă n-o posedăm la perfecție noi, cei în vîrstă, s-o vorbească exemplar măcar nepoții noștri.

Dar.. cînd vom ajunge să avem în biblioteci mai multe cărți românești decît rusești, dacă la ora actuală asociația republicană a comerțului cu cărți are plan anual de vînzare de 33,0 milioane de ruble, iar edițiile din republică sînt în stare să le pună la dispoziție marfă de numai 11,0 milioane? Pentru a nu lichida librăriile și a nu arunca în stradă lucrătorii, asociația primește pentru difuzare în republică literatură rusă în valoare de 22,0 milioane de ruble anual. Clar?

Și încă o informație la temă. Ne-o furnizează jurnaliștii de la «**Viața Satului**» (27 mai): la ora actuală în republică se difuzează 1.073.416 exemplare de ziare moscovite și 177 528 republicane în limba rusă (în total deci 1.250.944 exemplare), pe cînd în limba de stat — numai 349.923 exemplare. Nu se vede oare — și din aceste cifre — că rusificarea noastră continuă cu cel mai mare succes?

Ne dăm prea bine seama că starea de lucruri din întreaga economie națională este deplorabilă. Înțelegem ce greutăți avem și cine știe cît ne va crește povara în legătură cu conflictul armat de la Nistru. Totul ne este limpede și ne doare, dar... cine din republică și pe ce căi (pe care mijloace: mărfuri deficitare) procură hîrtie? Cui, cu ce scop și în ce scop o repartizează? Drept urmare; chiar să nu fie necesară **o comisie guvernamentală** (dar cu participarea reprezentanților edițiilor de stat, uniunilor de creație, bibliotecilor republicane etc.) **pentru supravegherea procurării și repartizării hîrtiei în republică?**

În calitate de director al Editurii «Hyperion», am propus instituirea unei atare comisii, am repetat propunerea la adunarea generală a scriitorilor din 29 aprilie a.c., la care a participat și dl Muravschi. Nici un efect!

Presupunem că nu dorim să divulgăm anumite acțiuni ale vreunei mafii. Atunci ce altceva facem pentru a nu avea în biblioteci numai 33 la sută carte în limba de stat, a nu tipări ziare într-un tiraj cu totul infim față de cantitatea de exemplare ale ziarelor rusești care a invadat republica, a nu fi nevoiți să procurăm în continuare carte moscovită pentru 22,0 milioane de ruble anual?

Unde mai pui că s-a promis intelectualității de creație majorarea salariilor și alte sprijine, dar... cum să realizăm în fapt promisiunile bune, dacă Editura «Hyperion», de exemplu, se află demult pe malul de prăpastie și nimeni nu garantează că va putea supraviețui condițiilor groaznice în care s-a pomenit în urma scumpirii hîrtiei, manoperei tipografice și, drept consecință, a exemplarului de carte?

Că fără măsuri urgente și eficiente — **la nivel de stat** — nu vom putea realiza promisiunile date de conducere intelectualității de creație, este rău. Dar răul cel mare, care se răsfrînge de pe acum și asupra generațiilor noastre viitoare, îl constituie totuși faptul că, nerezolvînd **astăzi** problema hîrtiei pentru edițiile de stat și pentru ziarele și revistele naționale, rusificarea în continuare a gîndirii și exprimării ni-i garantată pe deplin.

Ion CIOCANU.